

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsak petek ter stanejo v tiskarni prejemane za celo leto 6 kron, za pol leta 3 krone in za četrť leta 1 krono 50 vin., — po pošti prejemane pa za celo leto 7 kron, za pol leta 3 krone 50 vin., za četrť leta 1 krona 80 vin. — Za prinašanje na dom v Ljubljani se plača na leto 80 vin. Naročnino prejema upravništvo v Blasnikovi tiskarni. — Oglase (inserter) vzprejmlje upravništvo, in se plača za vsako vrsto za enkrat 16 vin., za dvakrat 24 vin., za trikrat 30 vin. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu „Novic“.

V Ljubljani 13. aprila 1900.

Politični oddelek.

Velika noč.

O prelepih velikonočnih praznikih, ko se človek oddahne od vsakdanjega dela in pozabi skrbi in nadloge, ki ga tarejo, se duh rad zaglobi v vsakovrstna premišljevanja. In naravno je, da se o takih prilikah slovenski rodoljub najraje bavi s prihodnostjo slovenstva in vgiba, kakšna bodočnost je sojena našemu malemu narodu.

Težavne cene je ta narod presil a še vedno je njegova prihodnost nezakrita, še vedno se ne prikažejo tiste milejše zvezde, o katerih je naš Prešeren pel, da nam bodo sijale. Kdo bi se temu čudil, ko se vremena še niso zjasnila, in ko se naš čolnič se vedno ziblje tako nevarno, da ga lahko razburkani valovi vsak vržejo na dno morja.

Slovenci kot skrajna meja velikega slovanstva stojimo na najeksponiranejšem mestu. Stisnjeni mej dva velika, mogočna naroda, katera oba iztezata poblepne svoje kremplje po naši zemlji dobro vedoč, da si s to pridobitvijo zagotovita znamenito prihodnost, še vedno nimamo niti vsega tistega, kar nam je neobhodno potrebno za eksistenco, kar je pogoj obstanka vsacega naroda. Povsod smo prikrajšani, povsod smo zatirani. Temeljne pravice, ki nam jih dajejo državni osnovni zakoni, so za nas več ali manj samo mrtve črke, ostale so na papirju, in prav nikjer ne vidimo resne volje, da bi se temu odpomoglo, pač pa toliko češče očitne in zavratne poskuse, nam onemogočiti kulturni razvoj, politični in gospodarski napredek.

Žalostno a resnično je, proti kateremu se izvršuje še vedno če tudi ne več tako odkrito kakor nekđaj tista nemška politika, ki napravlja velikonemški ideji pot v Trst, in katere namen, da v slučaju likvidacije naše monarhije potisne slovenski narod pod velikonemški podplat. Ta politika, ki jo v zadnjih letih razne nemške stranke

kar očitno oznanjajo, nam obeta nepregledno vrsto krivice in nasilstev ter končno narodno smrt, a vzlic tej temni perspektivi menimo, da nam ni obupati, da se vender vresniči pesnikovo prorokovanje, in da pride tudi za nas vstajenja dan; ko se bomo iznebili vseh okov in zavzeli tisto mesto mej narodi, katero nam gre.

Palacký je nekoč rekel: Jaz danes, po tem, kar se je zgodilo, ne verujem več v zdravi razvoj Avstrije. Razmere v naši državi postajajo v istini čedalje žalostnejše. Sovražniki naše starodavne monarhije že delajo načrte, kako si bodo bogati plen razdelili, in da brepeni Nemčija po pridobitvi Trsta in njegovega ozadja, to nam kažejo najbolje njena prizadevanja, zagotoviti si prihodnost v Mali Aziji.

Nasproti temu položaju v naši državi in nasproti vidnim in očitnim prizadevanjem, potisniti naš narod polagoma v službo velikonemške misli, našemu narodu vzeti njegovo individuvalnost, imamo samo jedno jedino orožje in to je: skrbeti za notranjo, moč za kulturno in gospodarsko blagostanje našega naroda.

V kulturnem in tudi v gospodarskem oziru se vrši razvoj precej počasi, glede narodne zavednosti pa se ni pohvaliti. Zlasti zunaj Kranjske je narodna zavednost še prav malo razvita. To se vidi, da tudi sicer dobri narodnjaki pošiljajo svoje otroke v nemške šole ali delajo pri raznih uradih nemške vloge in govore v familiji nemški ali laški. Ti mislijo, da so izpolnili vse narodne dolžnosti, če pri volitvah glasujejo za slovenske kandidate, in da drugih narodnih dolžnosti sploh ni. To pa je dokaz narodne nezavednosti in narodne nemarnosti.

Ako se posreči, zatreti to lažinarodnjaštvo in iztrebiti to nezavednost naših ljudi, ako se posreči, zagotoviti našemu narodu kulturni napredek in materijelno blagostanje, potem bomo lahko brez strahu gledali v bodočnost in potem bo veljalo tudi o slovenskem narodu ono isto, kar je zapisal Palacký o naših severnih bratih Čehih: Bili smo pred Avstrijo in bomo še po Avstriji, a krivice postanemo lahko povsod deležni in še gratis.